

Štandardný operačný postup pre fyziatriu, balneológiu a liečebnú rehabilitáciu počas pandémie COVID-19 pre ambulantnú starostlivosť

Manažment pacientov pred vstupom na ambulanciu na základe telefonických konzultácií a následne objednávanie pacientov na vyšetrenie. Triedenie pred vstupom na ambulanciu a pracovisko SVALZ vo FBLR s meraním telesnej teploty, odobratím cielenej epidemiologickej a cestovateľskej anamnézy, anamnézy kontaktu s potencionálne rizikovou osobou, podobne u sprevádzajúcej osoby. Pisomné prehlásenie pacienta a sprievodcu - súčasť zdravotnej dokumentácie.

A. Manažment pacienta COVID- 19 susp. a COVID -19 v karanténe

Ambulantná liečba má byť poskytovaná v prípade všetkých ochorení a stavov, vyžadujúcich rehabilitačnú liečbu, u ktorých hrozí riziko poškodenia zdravia alebo zhoršenia kvality života z oneskorenia a/alebo odkladu liečby vrátane akútnych bolestivých vertebrogénnych stavov a exacerbácií chronických vertebrogénnych ochorení. Na vyšetrenie pacienta nie je potrebný výmenný lístok od lekára:

- využívať telefonické konzultácie, telemedicínu, fotodokumentáciu, videozáznamy, inštruovať pacientov o možnostiach adekvátnej liečby v domácom režime, technike resp. metodike cvičenia v rámci liečebnej telesnej výchovy,
- predpisovať lieky a zdravotnícke pomôcky formou e-receptu,
- manažovať pacientov na ambulancii tak, aby títo pacienti boli ošetrení na konci ordinačných hodín s cieľom minimalizovať kontakty s personálom a inými pacientami (kontakt by nemal presiahnuť 15 min. a vzdialenosť do 2m)
- vyšetřovať a liečiť pacienta vo vyhradených ambulantných priestoroch za dodržiavania prísnych hygienicko – epidemiologických opatrení,
- používať predpísané OOPP (respirátor FFP2/FFP3, ochranný štít/ okuliare, ochranný plášť / záštera s dlhým rukávom, čiapka a rukavice, návleky),
- dezinfikovať priestory, pomôcky využívané na liečbu vírucidnými prostriedkami,
- hospitalizovať pacienta, ak ochorenie vyžaduje dlhšiu liečbu a opakované návštevy ambulantného pracoviska.

B. Manažment pacienta COVID – 19 negat.

Ambulantná liečba má byť poskytovaná v prípade všetkých ochorení a stavov, vyžadujúcich rehabilitačnú liečbu. Na vyšetrenie pacienta nie je potrebný výmenný lístok od lekára.

- poskytovať rehabilitačnú liečbu bez obmedzenia všetkými dostupnými prostriedkami odboru FBLR podľa zdravotného stavu a indikácií lekárom FBLR,
- zabezpečiť OOPP pre ošetrojúci personál,

- pri pohybovej liečbe (vrátane hydrokinezioterapie) - pacient nemusí mať prekryté horné dýchacie cesty, pri ostatných zdravotníckych výkonoch to je odporúčané,
- ordinovať rehabilitačnú liečbu podľa indikácií za dodržiavania prísnych hygienicko – epidemiologických opatrení:
  - a) individuálna liečebná telesná výchova – pri kontaktných metodikách, fyzioterapeutických postupoch je možné pracovať manuálne bez rukavíc pri zabezpečenej hygiene rúk s použitím dezinfekčného prípravku,
  - b) elektroliečebné, svetloliečebné, teploliečebné procedúry,
  - c) mechanoterapiu,
  - d) skupinové cvičenia sú možné aj v interiéri, pri zabezpečení požadovanej 2m vzdialenosti medzi pacientmi (neodporúča sa rozmiestnenie do kruhu),
  - e) vodoliečebné procedúry,
  - f) hydrokinezioterapia,
  - g) liečebné masáže.

C. Manažment pacienta COVID-19 pozit.

1. objednávať telefonicky na vyšetrenie,
2. využívať telefonické konzultácie, telemedicínu, fotodokumentáciu, videozáznamy, inštruovať pacientov o možnostiach adekvátnej liečby v domácom režime, technike resp. metodike cvičenia v rámci liečebnej telesnej výchovy,
3. predpisovať lieky a zdravotnícke pomôcky formou e-receptu,
4. manažovať pacientov na ambulancii tak, aby pacienti pozitívny na COVID-19 boli ošetrení na konci ordinačných hodín s cieľom minimalizovať kontakty s personálom a inými pacientami (kontakt by nemal presiahnuť 15 min. a vzdialenosť do 2m),
5. vyšetřovať a liečiť pacienta vo vyhradených ambulantných priestoroch za dodržiavania prísnych hygienicko – epidemiologických opatrení,
6. používať predpísané OOPP (respirátor FFP2/FFP3, ochranný štít/ okuliare, ochranný plášť / zástera s dlhým rukávom, čiapka a rukavice, návleky),
7. dezinfikovať priestory, pomôcky využívané na liečbu vírucídnymi prostriedkami,
8. hospitalizovať pacienta, ak ochorenie vyžaduje dlhšiu liečbu a opakované návštevy ambulantného pracoviska,

Všeobecné platné nariadenia:

1. Prekrytie horných dýchacích ciest u pacientov je nevyhnutné, ak to ich zdravotný stav dovoľuje.
Výnimka: deti do 2 rokov veku a osoby so závažným poruchami autistického spektra.
2. Zabezpečiť dezinfekčné prostriedky na hygienu rúk.
3. V prípade poskytovania zdravotnej starostlivosti deťm a dospelým pacientom na jednom pracovisku je dôležité zabezpečiť priestorovú a časovú organizáciu práce tak, aby nedošlo k stretávaniu týchto vekových skupín pacientov na ambulancii alebo pracovisku SVALZ, prípadne kontakt by nemal presiahnuť 15 min. a vzdialenosť do 2m.

4. Personál musí zabezpečiť zvýšenú hygienu priestorov ambulancií, pracovísk SVALZ a čakárni, ich pravidelnú dezinfekciu vírucídnymi prostriedkami.
5. Je nutné pravidelné vetranie.
6. Je potrebné zabezpečiť zber a likvidáciu odpadu v nádobách s odpovedajúcim značením.
7. Poskytovatelia zdravotnej starostlivosti sú povinní informovať svojich zamestnancov o aktuálnych nariadeniach Hlavného hygienika, rozhodnutiach a pokynoch Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky v čase pretrvávajúcej pandémie ochorenia COVID -19.
8. Zamestnanci sú povinní bezodkladne informovať zamestnávateľa o podozrení a výskyte ochorenia COVID- 19 v rodine, o pozitívnej epidemiologickej anamnéze (cestách do rizikových krajín, ktoré nie sú v zozname bezpečných krajín) alebo o kontaktoch s rizikovými osobami s cieľom minimalizovať riziko šírenia infekcie tak u pacientov ako aj zdravotníckych pracovníkov.

Vypracoval: MUDr. Miriam Dziaková, PhD., hlavná odborníčka Ministerstva zdravotníctva SR